

Zaak C-410/24 [Blapp]ⁱ

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

12 juni 2024

Verwijzende rechter:

Bundesfinanzhof (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 januari 2024

Verzoekende partij en verzoekende partij tot Revision:

D

Verwerende partij en verwerende partij in Revision:

Finanzamt F

BUNDESFINANZHOF

BESLISSING

In het geding

D

verzoekende partij en verzoekende partij tot Revision

[OMISSIS]

tegen

Finanzamt F

verwerende partij en verwerende partij in Revision

heeft de XIe Senat

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

op 10 januari 2024 de volgende beslissing gegeven:

Dictum

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

Moeten artikel 24, lid 1, en artikel 98, leden 1 en 2, juncto bijlage III, categorie 12, van richtlijn 2006/112/EG aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een nationale regeling als § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, van het Umsatzsteuergesetz [(Duitse wet op de omzetbelasting)], uit hoofde waarvan een lidstaat die voorziet in belastingverlaging voor de verhuur van woon- en slaapruijnte die een ondernemer voor kortstondige huisvesting van derden beschikbaar stelt, middels een nationaal splitsingsvereiste diensten die niet rechtstreeks de verhuur dienen en die samen met de verhuurprijs worden betaald, ook van die belastingverlaging mag uitzonderen indien het bij die diensten – in casu ontbijtservices – gaat om onzelfstandige nevenprestaties bij de kortstondige huisvesting van derden?

II. De behandeling van de zaak wordt geschorst tot het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) uitspraak heeft gedaan.

Motivering

A.

- 1 Verzoekster en verzoekster tot Revision (hierna: „verzoekster”) exploiteerde in 2013 (het litigieuze jaar) een pension. Zij bood haar gasten uitsluitend overnachtingen inclusief ontbijt aan tegen een vaste totaalprijs. De overnachtingsgasten konden het ontbijt niet afbestellen. Verzoekster stelde facturen op voor de geleverde diensten waarop brutobedragen voor de overnachting inclusief ontbijt waren aangegeven. Belastingtarieven of belastingbedragen werden niet vermeld.
- 2 In de bij verweerder en verweerder in Revision (hierna: „Finanzamt”) ingediende btw-aangifte voor het litigieuze jaar gaf verzoekster naast de handelingen die waren onderworpen aan een btw-tarief van 7 % ook handelingen aan die waren onderworpen aan het standaard btw-tarief van 19 %. De aangifte stond gelijk aan een belastingaanslag onder voorbehoud van controle (§ 168, eerste volzin, van de Abgabenordnung, belastingwetboek; hierna: „AO”).
- 3 Bij schrijven van 19 december 2018 verzocht verzoekster om wijziging van de btw-aanslag overeenkomstig § 164, lid 2, AO. Ter motivering voerde zij aan dat overeenkomstig het arrest van het Hof van 18 januari 2018, Stadion Amsterdam (C-463/16, EU:C:2018:22), betreffende de uniforme belasting van hoofd- en nevenprestaties, alle in verband met het pension gegenereerde inkomsten zouden moeten worden onderworpen aan het verlaagde btw-tarief van 7 %. [OMISSIS]

- 4 Het Finanzamt wees het verzoek tot wijziging bij besluit van 8 februari 2019 af. Het bezwaar tegen voornoemd besluit werd eveneens afgewezen (besluit van 17 april 2019).
- 5 Het Hessische Finanzgericht (belastingrechter in eerste aanleg van de deelstaat Hessen) wees het beroep bij vonnis van 16 september 2020 (1 K 772/19) af. Hij was van opvatting dat op de door verzoekster verstrekte ontbijtservice niet het verlaagde btw-tarief, maar het standaard btw-tarief overeenkomstig § 12, lid 1, van het Umsatzsteuergesetz (wet op de omzetbelasting; hierna: „UStG”) moest worden toegepast. De belastingverlaging van § 12, lid 2, punt 11, eerste volzin, UStG geldt uitsluitend voor zuivere verhuur- of accommodatiediensten. § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, UStG legt een splitsingsvereiste vast voor diensten die niet rechtstreeks de verhuur dienen. Dat vereiste geniet voorrang boven het beginsel dat een (onzelfstandige) nevenprestatie het lot van de hoofdprestatie deelt. Dit is in overeenstemming met het Unierecht, daar artikel 98, leden 1 en 2, van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „btw-richtlijn”) de lidstaten de mogelijkheid biedt om, mits eerbiediging van het beginsel van fiscale neutraliteit dat aan het gemeenschappelijk btw-stelsel ten grondslag ligt, een verlaagd btw-tarief toe te passen op (enkel) concrete en specifieke aspecten van een categorie van diensten in de zin van bijlage III bij de btw-richtlijn. Dat in het litigieuze geval een forfaitaire prijs was overeengekomen, rechtvaardigt geen andere beoordeling, aldus het Hessische Finanzgericht. [OMISSIS].
- 6 In haar beroep in Revision stelt verzoekster schending van materieel en formeel recht. Zij voert aan dat de ontbijtservice een onzelfstandige nevenprestatie bij de accommodatiedienst is. [OMISSIS] Ook gasten die het ontbijt niet hebben genuttigd, hebben – op één uitzondering na – de volledige prijs betaald. Het wettelijke splitsingsvereiste van § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, UStG is gezien het arrest van het Hof van 18 januari 2018, Stadion Amsterdam (C-463/16, EU:C:2018:22), onrechtmatig, aangezien een één geheel vormende prestatie aan een uniform btw-tarief moet worden onderworpen dat gebaseerd is op de hoofdprestatie. Uit artikel 98 van de btw-richtlijn, dat voorziet in de mogelijkheid om verlaagde btw-tarieven toe te passen, volgt niets anders.
- 7 Verzoekster verzoekt in wezen om vernietiging van het vonnis in eerste aanleg en nietigverklaring van de besluiten van 17 april 2019 en 8 februari.2019. Tevens verzoekt zij, het Finanzamt ertoe te verplichten de btw-aanslag voor 2013 in die zin te wijzigen dat handelingen ten bedrage van 61 405 EUR worden onderworpen aan het verlaagde btw-tarief van 7 %.
- 8 Het Finanzamt verzoekt het beroep in Revision ongegrond te verklaren.
- 9 [OMISSIS]

- 10 [OMISSIS] [Schorsing van de behandeling van de zaak totdat het Hof uitspraak heeft gedaan in zaak C-516/21]
- 11 [OMISSIS]
- 12 Het Finanzamt werpt tegen dat het Hof in zijn arrest van 4 mei 2023, Finanzamt X (C-516/21, EU:C:2023:372), niet over een nationaal wettelijk splitsingsvereiste behoefde te beslissen, aangezien § 4, punt 12, eerste volzin, onder a), en tweede volzin, UStG geen dergelijk vereiste vastlegt. De in casu relevante § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, UStG voorziet echter wel in een dergelijk wettelijk splitsingsvereiste. Voornoemd arrest kan derhalve niet worden toegepast op het verlaagde btw-tarief in de zin van § 12, lid 2, punt 11, UStG. Daar het wettelijk vastgelegde splitsingsvereiste in de zin van § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, UStG voorrang geniet boven het beginsel van eenheid van de prestatie, is niet relevant of de litigieuze ontbijtservice als nevenprestatie of als zelfstandige prestatie moet worden beschouwd. Het arrest van het Hof van 4 mei 2023, Finanzamt X (C-516/21, EU:C:2023:372), doet geen afbreuk aan de (ook door het Bundesfinanzhof bevestigde) conformiteit van het splitsingsvereiste met het recht van de Unie.

B.

- 13 De verwijzende rechter schorst de behandeling van de zaak en verzoekt het Hof overeenkomstig artikel 267, derde alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) om een prejudiciële beslissing over de in het dictum vermelde vraag.
- 14 I. Toepasselijke bepalingen
- 15 1. Unierecht
- 16 Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde in de op het hoofdgeding toepasselijke versie

Artikel 2

(1) De volgende handelingen zijn aan de btw onderworpen:

c) de diensten die binnen het grondgebied van een lidstaat door een als zodanig handelende belastingplichtige onder bezwarende titel worden verricht;

Artikel 24

(1) Als „dienst” wordt beschouwd elke handeling die geen levering van goederen is.

Artikel 98

- (1) De lidstaten kunnen een of twee verlaagde tarieven toepassen.
- (2) De verlaagde tarieven zijn uitsluitend van toepassing op de goederenleveringen en de diensten die tot de in bijlage III genoemde categorieën behoren. De verlaagde tarieven zijn niet van toepassing op langs elektronische weg verrichte diensten.
- (3) Bij de toepassing van de in lid 1 bedoelde verlaagde tarieven op de categorieën waarin aan goederen wordt gerefereerd, mogen de lidstaten voor de vaststelling van de juiste omschrijving van de betrokken categorie gebruikmaken van de gecombineerde nomenclatuur.

Bijlage III:

Lijst van de goederenleveringen en de diensten waarop de in artikel 98 bedoelde verlaagde tarieven mogen worden toegepast

12. door hotels en dergelijke inrichtingen verstrekte accommodatie, met inbegrip van het verstrekken van vakantie-accommodatie en de verhuur van percelen op kampeerterreinen en in caravanparken;

17 2. Nationaal recht

18 Umsatzsteuergesetz van 21 februari 2005 (BGBl. I 2005, 386) in de op het hoofdgeding toepasselijke versie

§ 1, lid 1, punt 1

(1) De volgende handelingen zijn aan de btw onderworpen:

1. de leveringen en overige diensten die een ondernemer in het kader van zijn bedrijf op het nationale grondgebied onder bezwarende titel verricht.

[...]

§ 12

(1) De belasting bedraagt 19 % van de maatstaf van heffing voor alle belastbare handelingen [...]

(2) De belasting bedraagt 7 % voor de volgende handelingen:

11. de verhuur van woon- en slaapruijnte die een ondernemer voor kortstondige huisvesting van derden beschikbaar stelt, evenals de kortstondige verhuur van percelen op kampeerterreinen. De eerste volzin geldt niet voor diensten die niet rechtstreeks de verhuur dienen, ook wanneer deze diensten samen met de prijs voor de verhuur worden betaald; [...]

19 II. Beoordeling van voorafgaande vragen

- 20 1. Teneinde herhalingen te voorkomen, verwijst de verwijzende rechter met betrekking tot de beginselen inzake de kwalificatie als hoofd- en nevenprestatie naar zijn uiteenzettingen ter zake (onder B.II.1) in het verzoek om een prejudiciële beslissing van 10 januari 2024 – XI R 11/23 (XI R 34/20).
- 21 2. Daarvan uitgaande moet de ontbijtservice in het onderhavige geval – anders dan in de prejudiciële procedure XI R 11/23 (XI R 34/20) – worden aangemerkt als een onzelfstandige nevenprestatie, aangezien de dienst niet apart kon worden geboekt en ook niet kon worden afbesteld. [OMISSIS]
- 22 III. Raadpleging van het Hof
- 23 De verwijzende rechter betwijfelt of hij in het licht van de arresten van het Hof van 18 januari 2018, Stadion Amsterdam (C-463/16, EU:C:2018:22), en 4 mei 2023, Finanzamt X (C-516/21, EU:C:2023:372), zijn jurisprudentie kan handhaven dat het splitsingsvereiste van § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, UStG ook in dit opzicht strookt met het Unierecht (zie in dat verband arrest van het Bundesfinanzhof van 24 april 2013 – XI R 3/11, BFHE 242, 410, BStBl II 2014, 86, punt 57).
- 24 1. Prejudiciële vraag en rechtsopvatting van de verwijzende rechter
- 25 Teneinde herhalingen te voorkomen, verwijst de verwijzende rechter naar de motivering van de prejudiciële vraag (onder B.III.1 en 2) in zijn verzoek om een prejudiciële beslissing van 10 januari 2024 betreffende de terbeschikkingstelling van een parkeerplaats als onzelfstandige nevenprestatie bij de kortstondige huisvesting van derden – XI R 11/23 (XI R 34/20).
- 26 Volledigheidshalve merkt de verwijzende rechter op dat uit het geding blijkt dat het splitsingsvereiste van § 12, lid 2, punt 11, tweede volzin, UStG ertoe dient het beginsel van fiscale neutraliteit te waarborgen. De ontbijtservice wordt aan het standaard btw-tarief onderworpen zonder dat het relevant is of het – zoals in de procedure XI R 11/23 (XI R 34/20) – om een zelfstandige hoofdprestatie gaat dan wel – zoals in casu – om een onzelfstandige nevenprestatie.
- 27 2. Relevantie van de prejudiciële verwijzing
- 28 De prejudiciële vraag is relevant voor de beslechting van het geding. Bij een ontkennend antwoord moet het beroep in Revision van verzoekster ongegrond worden verklaard, aangezien het Finanzgericht het beroep terecht heeft afgewezen. Bij een bevestigend antwoord zou de ontbijtservice ten onrechte aan het standaard btw-tarief zijn onderworpen, zodat het beroep in zoverre zou moeten worden toegewezen.
- 29 [OMISSIS]